

OECD julkaisi lokakuussa raportin nimeltä *How's life?*, jossa kerrotaan, kuinka objektiivisen ja subjektiivisen hyvinvoinnin eri aspektit jakautuvat yleisesti ja eri maissa erityisesti. Raporttia koskevassa OECD:n uutisessa on esimerkiksi nostettu diagrammi, joka kuvaa 34 jäsenmaan kansalaisten vastauksia vuonna 2010 kysymykseen ”Miltä tänään tuntuu – kumpia olet kokenut tänään enemmän, positiivisia vai negatiivisia tunteita?”. Enemmän positiivisia, vastaa OECD-maiden keskiarvoinen enemmistö eli 80 %. Positiivisimmat fiilikset ovat tanskalaisilla (90 %), negatiivisimmat turkkilaisilla (68 %). Muut pohjoismaalaiset ovat ihan kärjen tuntumassa, mutta suomalaisten prosentti nousee vain vaivoin yli keskiarvon (81 %).

Mitenkähän diagrammin lukuja pitäisi tulkita? Häntäpäässä ovat Kreikka ja Portugali, kuten olettaa sopiinkin – mutta kärjessä kakkosena on Islanti. Eikös siellä juuri ollut melkoinen pankkija talouskriisi? Vai onko islantilaisten optimismi jo niin korkealla asteella, että päällimmäinen fiilis on ”huonomminkin olisi voinut käydä”?

Edelleen. Voittopuolisesti negatiivisia fiiliksiä kokevia, siis tunnemaailmaltaan huono-osaisia suomalaisia on dia-

grammin mukaan 19 %. Milaista yhteiskuntapolitiikkaa pitäisi harjoittaa, että yhä useamman kohdalla positiivisten tunteiden määrä saataisiin kasvamaan suuremmaksi kuin negatiivisten – vai onko kysymys väärin asetettu?

”Yhteiskuntaa tarkkaileva ja standardoiva järkemme tuntee kaikkialle. Se haluaa mitata kaikkea. On kuitenkin mahdollonta mitata, jos ei ymmärrä. Joitakin ilmiöitä kannattaisi siksi suosiolla jättää sen ulottumattomiin. **Onnellisuus** on mielestäni ilmiö, jonka kuvaaminen on fiksumpaa jättää lauluntekijöille, runoilijoille ja kirjailijoille. Tilaston tekijä voisi asettaa tavoitteensa vaatimattomammin. Hän voisi mitata onnellisuuden edellytyksiä: terveyttä, toimeentuloa, turvaa jne. – tai vaikka vain subjektiivista tyytyväisyyttä elämään.” (**Jussi Melkas**, Tieto & Trendit, toukokuu 2009)

YP:n viime numeron (5/2011) poikkeuksellisesta Keskusteluosiosta tuli välitöntä palautetta **Marja Jylhältä**, Tampereen yliopiston gerontologian professorilta. Marjan luvalla julkaisemme viestin ja päätoimittajan vastauksen siihen alla.

Näin Marja:

”Luen Mianna Meskuksen ihanaa vastinetta JP Roosille ja samalla toimituksen huomautusta, että oikeastaan YP:n keskus-

telua käydään vain verkossa. Ilmankos olen sitä vähän kaivannut. MIKSI vain verkossa? Nykyisin oletetaan että ihminen hakeutuu sataan VERKKOON päivässä lukeakseen sitä jätätätä, mutta sitä Ihminen ei tee, koska saa työnsä vuoksi harhailla ihan tarpeeksi pakollisia verkkopolkuja pitkin. Ihminen tahtoo että hän löytää keskustelua lehdestä, jonka voi ottaa mukaan junaan, sänkyyn ja vessaan, ja joka ilmaantuu Ihmisen luokse ilman että erikseen menen sitä VERKOSTA hakemaan. Voi olla että Ihminen tarkoittaa Vanha Ihminen. Mutta tuskin vain sitä.”

Vastasin näin:

”Kuten siinä keskustelu-osuuden alussa kirjoitan, päätimme tosiaan siirtää Keskustelupalstan pelkästään verkkoon vuonna 2007. Syynä oli vetoa ja työntöä. Vetoa: verkko on nopea eikä tilarajoitusta ole. Kun painettu YP ilmestyy vain 6 kertaa vuodessa, keskustelun rytmi jäi kovin hitaaksi. Työntöä: krooninen tilanpuute. Tekstien tarjonta YP:hen on ollut koko ajan kasvussa, ja vaikka jo vuosikausia olemme käyttäneet koko ajan maksimi-sivumäärää (120) per numero, julkaisemisen odotusajat ovat koko ajan pidentyneet. Viimeiset pari vuotta tekstiä on suoraan tulvinut niin, että odotusaika tällä hetkellä on (lehden osastosta riippuen) 2–4 numeroa eteenpäin.

Ja tämä on myös sukupolvi-kysymys, kuten epäilet. Nuoremille polville netti on ensisijainen, painettu toissijainen.

Jos sinulla on tabletti, pääset YP:n(kin) nettisivuille missä tahansa, junassa tai sängyssä. Uumoilen, että 10 vuoden kuluttua YP ilmestyy pelkästään nettissä: silloin hyvästi krooninen tilanpuute (numeroiden määrän voi kasvattaa ilman lisäkustannuksia), ja silloin Keskustelua-palsta palautuu muun lehden yhteyteen. Mikä paperin ja postikulujen säästö! Tässä mielessä K-palstan siirto nettiin oli siirtymän ensi askel. Mutta, me vanhemmat sukupolvet haluamme vielä sen painetun lehden, minäkin, ja Suuren Murroksen saa toteuttaa seuraava päätoimittaja – minä häippäsen täyseläkkeelle eli omiin rojekteihin ensi vuoden syyskuun alussa.

Lämmin kiitos kauniista palautteesta! Miannan vastine on tosiaan välkky ja terävä. JP:lläkin oli jutussaan olennainen pointti, mutta tyyliänsä takia sai takaisin mitä tilasi. Toivottavasti jossain vaiheessa koulukunnat pääsevät produktiiviseen väittelyyn ja dialogiin.”

”Kansa haluaa Kekkosen”. Näin otsikoi lokakuussa Suomen Kuvalehti (40/2011) teettämänsä presidentti-gallupin. Näin siksi että seuraavat neljä presidentin ominaisuutta saivat korkeimmat kannatusprosentit: kyky toimia puolueiden yläpuolisena kansakuntaa kokoavana hahmona; pitkä kokemus korkean tason poliittisista tehtävistä Suomessa; kokemus ulkopoliittikan hoitamisesta; vahva johtaja.

SK:n tulkinta on kuitenkin puoliotuus. Kuten YP:n viime numeron pääkirjoituksessa YLE:n helmikuussa 2009 teettämän kyselytutkimuksen avulla osoitettiin, kansa saattaa haluta

vahvan johtajan, mutta ei presidentin entisiä valtaoikeuksia. Tuo kysely vertaili presidentin nykyisten valtaoikeuksien kannatusta suhteessa Urho Kekkosen aikaisiin. Selkein ero oli kysymyksistä tärkeimmässä: 90 % kansasta kannatti sitä, että presidentti johtaa ulkopoliittikkaa yhteistoiminnassa hallituksen kanssa (kuten vuoden 2000 perustuslaki määrittelee). Kekkosen aikaisen periaatteen (ulkopoliittikan johtaminen hallituksesta riippumatta) takana oli vain 20 %.

Jos kansa kaipaa Kekkosta, se kaipaa määrätietoista mutta yhteistyökykyistä suunnannäyttäjää, jolla on pitkäjänteinen ja selkeä käsitys Suomen paikasta ja tehtävästä maailmassa.

Miten Kekkosesta tuli Kekkosen? Lukekaa **Raija Orasen** tuore kirja ”Nimeltään Kekkosen” (Teos 2011). Oranen kuvaa Kekkosen uraa jatkosodan ajoilta 1960-luvun alkuun, ja pitkään lukija miettii, mihin Oranen oikein tähtää. Kunnnes tullaan loppujaksoon ”Lumen kaipausta” eli vuoteen 1961. Silloisen nootikriisin taustalla oli kylmän sodan kärjistyminen Berliinin muuriin. Kekkosen oli oma osansa kriisin kulussa, kun mies sukkuloi Hrustshovin ja Kennedyn välillä ja onnistui osaltaan luomaan neuvoteluyhteyden, joka johti kriisin laukeamiseen – jonka sivujuonne oli kriisin laukeaminen Suomessa.

Silloin lukija tajuaa, että Orasen fokus on juuri tämä syksy 1961. Silloin Kekkosen ensi kertaa onnistui muuntamaan aktiiviseksi rauhanpolitiikaksi sen puolueettomuusteesin (”Suomen pyrkimys pysytellä suurvaltain ristiriitojen ulkopuolella”), jonka mies sai Paa-

sikiven tuella uitettua YYA-sopimuksen johdantoon tammikuussa 1948. Syksy 1961 on käännekohta NL/USA-suhteissa, ja Suomessa, ja Kekkosen uralla. Ja vielä Kuuban kriisissä 1962 ollaan sodan partaalla, mutta ehkä – kuten Oranen kirjoittaa – syksy 1961 loi pohjan Hrustshovin ja Kennedyn keskinäiselle luottamukselle.

Raija Orasen kirja olisi oiva **Kekkos-leffan** käsiksen pohja! Kekkosen elämästä ovat monet kaivanneet elokuvaa, minäkin, mutta miten rajata ja kohdentaa? Tylsää olisi tehdä kronikka, toisinto Kekkosen urasta – pitäisi keskittää ytimeen. Orasen kirjan valossa se on ehdottomasti syksy 1961, ja Lumen kaipausta -jakso voisi toimia oivallisenä kehystarinana, josta takautumina ajettaisiin olennaisiin taustoihin (hiukan siihen malliin kuin teki TV1:ssä syksyllä pyörinyt Kennedyt-sarja).

”Monta vuotta sitten kävelin kadulla rankkasateessa. Edelläni kulkivat äiti ja kaksi pientä parkuvaa tytärtä. Äiti kannusti tyttöjä eteenpäin. Vesi ryöpyysi, ja tytöt räakyivät suut auki taivasta kohti, kaksi ärtyneitä syyslintua sadevarusteissa. Heistä lähti hämmäntävä, repivä ääni. Ohittaessani heidät äiti hymyili minulle. Hän säteili vastustamatonta elämäniloa sanoessaan: ”Hanki sinäkin lapsia. Se on hauskaa.” Niin kauan kuin äideissä riittää huumorintajua, tämä sateen kastama kansa ei lannistu, vaikka pimeä peittää maan ja hallitsee puoli vuotta.” (Ote **Riku Korhosen** kolumnista, HS 12/2010)